

Gozdarstvo

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 5/2004

str. 16

	1999	2000	2001	2002	2003	stopnje rasti, v %	
						2003/ 2002	2003/ 1999
Površina gozda, v tisoč ha	1,116	1,134	1,143	1,150	1,158	0.7	3.8
Lesna zaloga, v tisoč m ³	237,276	262,795	267,912	276,574	285,735	3.3	20.4
Letni prirastek, v tisoč m ³	6,248	6,872	6,925	7,102	7,290	2.6	16.7
Letni posek lesa, v tisoč m ³	2,396	2,609	2,614	2,646	3,007	13.6	25.5
od tega: nega	1,535	1,849	1,920	1,885	1,866	-1.0	21.5
obnova	17	19	19	18	17	-6.8	1.3
varstvo - sanacija	657	553	205	566	976	72.5	48.5
za infrastrukturo	31	39	48	45	45	1.0	43.6
krčitve	57	53	52	66	47	-28.2	-17.6
brez odobritve	95	90	68	63	54	-14.8	-43.8
drugo	4	3	3	4	3	-24.3	-6.9
Intenzivnost poseka lesa ¹ , v %	38.3	38.0	37.7	37.3	41.2		

Vir podatkov: SURS, Zavod za gozdove Slovenije (Poročilo o gozdovih za leto 2003), preračuni UMAR. Opomba: ¹Intenzivnost poseka lesa je razmerje med letnim posekom in letnim prirastkom lesa.

Obilno gozdno bogastvo Slovenije se iz leta v leto povečuje. Ker se odmaknjena in za kmetijsko pridelavo manj primerna zemljišča zaraščajo hitreje, kot se krčijo gozdne površine v primestnih območjih, se povečuje skupna **površina gozdov**; lani za 0.7%, v zadnjih petih letih za 3.8% (gl. tabelo). Ob tem se je letni **prirastek lesa** povečal za 2.6%, skupna **lesna zaloga** pa za 3.3%. Struktura zaloge se v zadnjih letih izboljšuje, saj delež iglavcev (predvsem jelke) upada, narašča pa delež plemenitih in trdih listavcev (predvsem hrasta). Tem ugodnim trendom pa le slabo sledi gospodarsko izkoriščanje gozdov. **Intenzivnost poseka lesa** je lani sicer porasla, s 37.3% na 41.2%, vendar je še vedno nizka. **Posek lesa** se namreč povečuje le počasi in še vedno močno zaostaja za načrtovanim po gozdnogospodarskih načrtih. Lani je bilo posekanega nekaj več kot 3 mio m³ lesa (61% iglavcev, 39% listavcev), kar je za 13.6% več kot v letu prej, vendar to predstavlja le 75% načrtovanega (v 2002 72%). Posek je porasel predvsem zaradi sanacije gozdov po visokih letnih temperaturah, suši in napadih insektov, ki so močno poškodovali v takšnih vremenskih razmerah oslajljena drevesa. Nekoliko se je povečal tudi posek za infrastrukturo, medtem ko se je po vseh ostalih razvrstitvenih skupinah zmanjšal – tudi za razvoj gozdov najpomembnejši negovalni posek, ki je že vsa leta prenizek. Gozdarji ugotavljajo, da je ta problem prisoten le v zasebnih gozdovih, predvsem pri strokovno ali fizično zahtevnejših opravilih in nevarnejših redčenjih.

Z vsakoletnim **zaostankom sečnje** so izgubljene ne le količine lesa, pač pa tudi njegova kakovost in dohodek, saj je les prestarih dreves slabše kakovosti in s tem nižjega cenovnega razreda. Vzrok za zaostanek je premajhna ekonomičnost pridobivanja lesa, saj prihodek brez znatnih državnih pomoči ne pokriva stroškov poseka in transporta. Izboljšanje gospodarjenja zato obeta uvrstitev gozdarstva med **prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta RS (EPD) za obdobje 2004–2006**, s čimer je zastavljena podlaga za izvajanje dolgoročne razvojne politike in dolgoročnega proračunskega načrtovanja. V EPD je gozdarstvu v tem obdobju namenjenih 4.7 mio EUR, to je dva in pol krat toliko sredstev, kot jih je bilo iz državnega proračuna porabljenih za vsa gojitvena in varstvena dela v gozdovih v letu 2003. Cilj razvojne politike na področju gozdarstva je njegovo prestrukturiranje v smeri povečane ekološke stabilnosti in gospodarske vrednosti gozdov, ob tem pa tudi izkoriščenosti proizvodnih potencialov gozdnih rastišč. Po proizvodnji gozdnih sortimentov (hlodov, lesa in drv), preračunani na enoto površine gozdov, je namreč Slovenija tako pod povprečjem EU-15 kot tudi EU-25 (gl. graf).

Graf: Proizvodnja gozdnih sortimentov, povprečje v obdobju 1998–2002

